

BOSNA I HERCEGOVINA

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU**

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 03-16-1-894/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	10
3.1	Organizacija i rukovođenje	10
3.2	Sistem finansijskog upravljanja i kontrole	11
3.3	Interna revizija.....	12
3.4	Funkcionisanje sistema internih kontrola	12
4.	BUDŽET	12
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.2	Bilans stanja	14
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA.....	14
7.	JAVNE NABAVKE	15
8.	KOMENTARI	17
PRILOZI	17

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijave ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola u dijelu realizacije troškova reprezentacije iznad odobrenog iznosa sredstava te kompletiranja dokumentacije o isporučenoj opremi, robi i izvršenoj usluzi (tačka 3.4. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i

propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 14.7.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju je izvršio finansijsku reviziju Agencije za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost. U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
I	Preporuke iz 2019. godine			
1.	Vijeće ministara BiH je krajem godine imenovalo novog direktora Agencije shodno presudi Suda BiH, dok procedura imenovanja novog zamjenika direktora koju je pokrenulo Ministarstvo sigurnosti			

	BiH u 2019. godini nije okončana te nije riješeno pitanje razrješenja bivšeg v.d. direktora Agencije.			
2.	Ponovo su izdaci za usluge reprezentacije ostvareni u većem iznosu od iznosa odobrenog Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju koji je donijelo Vijeće ministara BiH.			
3.	Agencija je predvidjela provođenje e-aukcije u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije te preduzima aktivnosti na unapređenju dokumentovanja istraživanja tržišta.			
II	Preporuke iz prethodnih godina			
4.	Vijeće ministara BiH je u martu 2021. godine dalo saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije.			

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Agencijom rukovodi direktor. Agencija također ima i zamjenika direktora koji u skladu sa odredbama zakona pomaže direktoru u rukovođenju Agencijom, mijenja direktora u odsutnosti i odgovoran je direktoru. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH na prijedlog ministra sigurnosti BiH na mandat od četiri godine.

Do juna 2020. godine Agencijom je rukovodio direktor kojeg je Vijeće ministara BiH imenovalo 12.12.2017. godine. Na osnovu presude Suda BiH po pokrenutom sporu u vezi s postupkom imenovanja direktora Agencije krajem 2017. godine Vijeće ministara BiH je na sjednici od 2.6.2020. godine donijelo Rješenje o poništenju rješenja o imenovanju direktora Agencije¹ te imenovalo istu osobu za vršioca dužnosti direktora Agencije do okončanja konkursne procedure, a najduže na mandatni period od tri mjeseca, počevši od dana objavljivanja u „Službenom glasniku u BiH“² za koju je zadužilo resorno Ministarstvo sigurnosti BiH. Iako je Agencija u septembru 2020. godine prije isteka tri mjeseca upućivala informacije nadležnom ministarstvu o isteku mandata vršioca dužnosti direktora koje je o istom dostavilo Informaciju Vijeću ministara BiH nije donijeto novo rješenje o produženju mandata vršiocu dužnosti direktora niti rješenje o razrješenju istog. Vijeće ministara BiH je, na sjednici održanoj 16.12.2020. godine, na osnovu Informacije Ministarstva sigurnosti BiH, u skladu sa presudom Suda BiH, imenovalo novog direktora Agencije na mandatni period od četiri godine počev od

¹ Rješenje VM broj 104/20, Službeni glasnik BiH, broj 39/20

² Rješenje VM broj 103/20, Službeni glasnik BiH, broj 40/20

dana objave Rješenja o imenovanju u Službenom glasniku BiH³. Kako vršilac dužnosti direktora od 16.12.2020. godine nije dolazio na posao, a Vijeće ministara BiH nije donijelo rješenje o njegovom razrješenju, Agencija se obratila nadležnim institucijama (Ministarstvu sigurnosti BiH, Vijeću ministara BiH, Ministarstvu pravde BiH) za rješavanje ovog pitanja. Navedeno pitanje do završetka revizije nije bilo riješeno.

Od 16.12.2020. godine do stupanja na snagu Rješenja o imenovanju novog direktora 29.1.2021. godine, funkciju rukovođenja Agencijom je obavljao zamjenik direktora.

Također, zamjeniku direktora je u toku 2019. godine istekao mandat i konkursna procedura koju je pokrenulo nadležno Ministarstvo sigurnosti BiH krajem novembra 2019. godine još uvijek nije okončana. Po pitanju optužnice pokrenute od strane Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo protiv zamjenika direktora, za djela koja nisu u vezi sa poslovima iz nadležnosti Agencije, o čemu je prethodnih godina obavijestila nadležne institucije, Agencija nema povratne informacije. Postupak pred Kantonalnim tužilaštvom je u toku, a zamjenik direktora je i dalje u radnom odnosu u Agenciji.

Nadležne institucije (Ministarstvo sigurnosti BiH i Vijeće ministara BiH) trebaju imenovanje rukovodstva Agencije vršiti u skladu sa zakonskim propisima, a Agencija treba da kod nadležnih institucija insistira na rješavanju pitanja u vezi s razrješenjem bivšeg direktora.

U 2020. godini je na snazi bio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2010. godine, kojim su predviđena ukupno 52 izvršioaca. Sa 31.12.2020. godine u Agenciji je bilo 26 zaposlenih. Uz saglasnost Vijeća ministara BiH od 25.3.2021. godine usvojen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije u skladu sa Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁴.

3.2 Sistem finansijskog upravljanja i kontrole

Agencija je prethodnih godina u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁵, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH sačinila mape poslovnih procesa, utvrdila rizike te registar rizika kao i određene pravilnike i procedure kojima su definisana određena područja potrošnje i značajniji procesi rada, nivoi ovlaštenja i odgovornosti. U 2020. godini usvojena je Instrukcija za izradu internih planskih dokumenata u Agenciji te procedure za upravljanje rizicima.

Agencija je dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu. U navedenom izvještaju Agencija je navela u kom dijelu planira dalje unapređivati sistem finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Rješenje VM broj 300/20, Službeni glasnik BiH broj 6/21

⁴ Odluke Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18)

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

3.3 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u institucijama BiH⁶ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁷, za obavljanje interne revizije u Agenciji nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva sigurnosti BiH. U 2020. godini nadležna jedinica nije vršila internu reviziju u Agenciji.

3.4 Funkcionisanje sistema internih kontrola

Konstatovali smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola koje se odnose na:

- ponovo su izdaci za usluge reprezentacije ostvareni u većem iznosu za 650 KM u odnosu na maksimalan iznos sredstava odobren za Agenciju na godišnjem nivou (6.000 KM) shodno Pravilniku o korištenju sredstva za reprezentaciju koji je donijelo Vijeće ministara BiH⁸;
- postupcima revizije ustanovljeno je da na pojedinim računima koja se odnose na nabavku autoguma i materijala i usluga za održavanje vozila ne postoji potpis osobe koja potvrđuje da je roba primljena, odnosno usluga izvršena, što za posljedicu može imati plaćanje robe koja nije primljena odnosno usluge koja nije izvršena;
- prilikom prijema pojedine opreme (multifunkcionalni uređaj i oprema za potrebe laboratorije za vještačenje požara i eksplozija (termovizijska kamera, videoendoskop i multimeter), mada postoje otpremnice nisu sačinjeni zapisnici o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu opreme što za posljedicu može imati to da isporučena oprema na bude u skladu sa traženom.

PREPORUKA 1

Agencija treba unaprijediti sistem internih kontrola u dijelu korištenja sredstava za reprezentaciju, kompletiranja dokumentacije koja predstavlja validan dokaz o isporučenoj robi i izvršenoj usluzi te prijem opreme u svim slučajevima vršiti uz sačinjavanje zapisnika o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu.

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁹, Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 1.856.000 KM. Za tekuće izdatke odobreno je 1.406.000 KM, a za kapitalne izdatke 450.000 KM.

Uz saglasnost Ministarstva finansija i trezora krajem godine izvršene su dvije promjene strukture rashoda (11.12.2020. i 13.01.2021. godine) u ukupnom iznosu od 40.000 KM. Izvršena su umanjenja na pozicijama naknada troškova zaposlenih (2.500 KM), putnih troškova (3.000 KM), izdacima za usluge prijevoza i goriva (2.500 KM), izdacima za tekuće održavanje (3.000 KM), izdacima za osiguranje (3.000 KM) i nabavci opreme (26.000 KM), a uvećane su pozicije izdaci za PTT usluge (2.000 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (9.000 KM),

⁶ Službeni glasnik BiH broj 27/08 i 32/12

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 26/14

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

nabavka materijala (20.500 KM) i ugovorene usluge (8.500 KM). Potreba za navedenim promjenama strukture rashoda posljedica su umanjena budžeta u odnosu na budžetski zahtjev Agencije, uvećanih potreba za nabavkom laboratorijskog materijala zbog povećanog broja vještačenja, ali i zbog slabosti internih kontrola u dijelu praćenja izvršenja budžeta, na što je Ministarstvo finansija i trezora BiH skrenulo pažnju Agenciji.

Ukupno izvršenje budžeta sa 31.12.2020. godinu iznosi 1.660.536 KM ili 89% odobrenog budžeta. Tekući izdaci su realizovani 95%, a kapitalni izdaci 72%. Zbog kasnog usvajanja Zakona o budžetu te uložene žalbe ponuđača, postupak nabavke određene opreme za potrebe Laboratorije za vještačenje kompjuterskih sistema nije okončan do kraja godine te su ostala neutrošena sredstva.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Agencija je, u tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, obrazložila realizaciju rashoda i odstupanja u odnosu na rashode odobrene budžetom te bilansne pozicije.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.660.536 KM, što je za 195.464 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2020. godinu.

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće i naknade (766.953 KM), naknade troškova zaposlenih (114.223 KM), izdaci za energiju i komunalne usluge (67.916 KM), nabavku materijala (184.799 KM), izdatke za tekuće održavanje opreme i zgrada (127.856 KM), izdatke za upotrebu vozila (30.719 KM), ugovorene usluge (37.198 KM) te nabavku opreme (303.182 KM).

Bruto plaće i naknade: Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 766.953 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 462.516 KM, a porezi i doprinosi 304.437 KM. Bruto plaće i naknade su za 31.534 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica većeg prosječnog broja zaposlenih u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu, a djelimično i zbog napredovanja zaposlenih unutar platnih razreda. Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Agenciji bio je 28.

Krajem godine, na osnovu Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹⁰ deset zaposlenih je pomjereno za jedan ili dva stepena više u okviru istog platnog razreda. Kao kriterij za napredovanje korištene su ocjene rada i viši stepen stručnog ili naučnog zvanja.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

¹⁰ Službeni glasnik BiH broj: 6/12 i 76/20

5.2 Bilans stanja

U Bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 2.519.564 KM i u cijelosti se odnose na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 3.014.590 KM. Obaveze se odnose na kratkoročne tekuće obaveze (145.167 KM), obaveze prema zaposlenima za bruto plaće i naknade iz decembra 2020. godine (78.011 KM) i kratkoročna razgraničenja za nabavke po ugovorima koji su zaključeni u 2020. godini, a čija realizacija će biti u 2021. godini (271.848 KM).

Nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana u Bilansu stanja iznosi 5.293.692 KM, ispravka vrijednosti 2.774.128 KM i sadašnja vrijednost 2.519.564 KM. Vrijednost aktiviranih sredstava u 2020. godini iznosi 429.392 KM i odnosi se na kompjutersku opremu (48.572 KM), fotografsku opremu (2.252 KM) i laboratorijsku opremu (378.568 KM). Od ukupnog iznosa aktiviranih sredstava u 2020. godini, 326.470 KM se odnosi na doniranu opremu zaprimljenu u sklopu Projekta „Jačanja forenzičkih mogućnosti u istraživanju HBRN¹¹ incidenata centara izvrsnosti regiona u Jugoistočnoj i Istočnoj Evropi“ (276.378 KM) te u sklopu Projekta IPA 2015 - Poboljšanje kvaliteta i sigurnosti razmjene informacija između agencija za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini (38.578 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2020. godine. Popisom nisu konstatovana odstupanja knjigovodstvenog od stvarnog stanja.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Agenciji je odobreno 29 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine, Agencija je imala 26 zaposlenih, od kojih je 25 zaposleno na neodređeno vrijeme, a jedno je imenovana osoba (zamjenik direktora).

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine primljen je jedan državni službenik i jedan zaposlenik na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa. Prijem državnog službenika izvršen je na osnovu člana 28., člana 32 a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH¹² i člana 20. Pravilnika o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještanja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od strane institucija BiH¹³. Članom 32.a je definisan prijem državnog službenika u slučaju kada je osnovana nova institucija po osnovu prijenosa ili preuzimanja nadležnosti. Agencija je u ovom slučaju provela jednostavniju proceduru u odnosu na redovan postupak javnog oglasa prema članu 21. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Postupak po članu 32.a se od redovnog postupka razlikuje između ostalog po: kraćem roku za podnošenje prijave, strukturi pismenog dijela stručnog ispita i sl. što doprinosi manjem stepenu transparentnosti postupka zapošljavanja u odnosu na redovan postupak. Provođenje postupaka po članu 32.a je omogućeno od strane Agencije za državnu službu BiH koja je raspisala oglas.

Tokom godine nije bilo zapošljavanja na određeno vrijeme. Dva puta je raspisivana konkursna procedura za prijem državnog službenika (stručnog savjetnika-forenzičkog analitičara kompjuterskih sistema) koja je poništena iz razloga što nijedan kandidat nije zadovoljio pismeni

¹¹ Hemijskih, bioloških, radijacijskih i nuklearnih napada

¹² Službeni glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17

¹³ Službeni glasnik BiH, br. 27/08, 56/09, 54/10 i 70/12

dio ispita, a u decembru je raspisana konkursna procedura za prijem jednog pripravnika koja je poništena.

U martu 2020. godine putem internog oglasa jedan državni službenik je sa pozicije stručnog savjetnika-internog kontrolora postavljen na višu poziciju (šef Kabineta direktora). Istom državnom službeniku je u augustu 2020. godine prestao radni odnos u Agenciji zbog odlaska u penziju, što je ujedno i jedini prestanak radnog odnosa u Agenciji. Tokom 2020. godine u Agenciji nije bilo internih premještaja.

Agencija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika i izvještaje o ocjenjivanju državnih službenika prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Agencija nije vršila angažovanje osoba po osnovu ugovora o djelu na sistematizovane poslove. Angažovanje po osnovu ugovora o djelu vršeno je shodno potrebama Agencije za poslove u vezi sa aktivnostima na akreditaciji laboratorija, izradi plana zaštite od prirodnih i drugih nesreća te čišćenja u ukupnom neto iznosu od 8.755 KM.

7. JAVNE NABAVKE

Agencija je sačinila plan nabavki za period januar – mart, januar – juni i januar – decembar koji je imao jednu izmjenu. Agencija je planove javnih nabavki objavila na svojoj internet stranici na kojoj su također objavljujane i odluke o dodjeli ugovora i odluke o poništenju postupaka. Lista zaključenih ugovora i njihova realizacija se objavljuje na godišnjem nivou. Za svaki postupak nabavke imenovana je posebna komisija za evaluaciju ponuda.

Analizom plana nabavki konstatovali smo da kod pojedinih planiranih nabavki materijala i usluga (npr. kod laboratorijskog materijala, sitnog inventara, usluge održavanja zgrada) planom nabavki nije predviđena detaljna struktura planiranih postupaka sa jasnim nazivom predmeta nabavke i planiranom vrijednosti za svaki pojedinačni postupak. U pojedinim slučajevima procijenjena vrijednost postupka nabavke se razlikovala u odnosu na procijenjenu vrijednost iskazanu u planu nabavke, što ukazuje na to da plan nabavki nije blagovremeno ažuriran te da postoji prostor za unapređenje u dijelu planiranja nabavki.

PREPORUKA 2

Preporučujemo Agenciji da ubuduće vrši pravovremeno ažuriranje plana nabavki na način da se izmjene i dopune istog objavljuju prije samog pokretanja novih postupaka.

Prema prezentovanim podacima, Agencija je u 2020. godini zaključila ugovore i okvirne sporazume u vrijednosti od 553.813 KM bez PDV-a po okončanim postupcima nabavke (6 otvorenih, 8 konkurentskih i više direktnih sporazuma). U 2020. godini je također okončan postupak nabavke kitova za kvantifikaciju i amplifikaciju započet u prethodnoj godini (133.314 KM).

Revizionim postupcima obuhvaćeni su sljedeći postupci nabavki: nabavka uređaja za potrebe laboratorije za biološka vještačenja i DNK analizu (otvoreni postupak -119.925 KM), nabavka kvantifikacijskih i amplifikacijskih kitova i hemikalija (otvoreni postupak -113.855 KM), nabavka opreme za vještačenje mobilnih telefona (otvoreni postupak - 31.883 KM), laboratorijska oprema za potrebe laboratorije za vještačenje požara i eksplozija (otvoreni postupak - 24.964

KM) i nabavka laboratorijskog materijala - kitova za amplifikaciju i kvantifikaciju (otvoreni postupak - 35.333 KM), nabavka hemikalija, pomoćne laboratorijske opreme i maramica za dekontaminaciju (konkurentski postupak 15.791 KM), nabavka usluga redovnog servisiranja, čišćenja i zamjene filtera na sistemu klimatizacije i ventilacije (direktni sporazum - 6.985 KM) te nabavka usluga održavanja DMS sistema (6.903 KM).

Tehničke specifikacije predmeta nabavke sadrže detaljan opis karakteristika predmeta nabavke sa obrazloženjem da se predmetne nabavke odnose na veoma specifičnu i visokosofisticiranu laboratorijsku opremu. Dokumentovanje istraživanja tržišta se vrši na način da se uz zahtjev za nabavku prilože dijelovi kataloga ili pretraživanja putem interneta obično za proizvod od jednog proizvođača ili se navede da je istraživanje tržišta izvršeno putem interneta te na sajmu forenzičke opreme, ali bez dokumentovanja istog. U većini postupaka nabavki primljena je jedna ponuda ili je samo jedna ponuda bila prihvatljiva.

Na postupke nabavki koje je Agencija provodila u 2020. godini izjavljeno je ukupno sedam žalbi. Žalbe su izjavljene na odluke o izboru (5), tendersku dokumentaciju (1) i rješenje o djelimičnom usvajanju žalbe (1). Ured za razmatranje žalbi je zbog neurednosti odbacio četiri žalbe, jedna je odbijena zbog neosnovanosti, a Agencija je usvojila dvije žalbe.

Agencija nije do kraja godine uspjela okončati postupak nabavke opreme za Laboratoriju za vještačenje kompjuterskih sistema (90.000 KM) zbog žalbe ponuđača, koju je Ured za razmatranje žalbi odbacio zbog neurednosti zaključkom od 23.12.2020. godine (Agencija je isti zaprimila 28.12.2020. godine) tako da procedura nije mogla biti okončana do kraja godine i ista je poništena u 2021. godini (jer do donošenja odluke nije usvojen budžet za 2021. godinu i nema mogućnosti nabavke kapitalnih izdataka).

Nabavka hemikalija, pomoćne laboratorijske opreme i maramica za dekontaminaciju (15.791 KM sa PDV-om): Agencija je u tenderskoj dokumentaciji odnosno tehničkoj specifikaciji navodila naziv proizvođača za pojedine artikle bez dodatka "ili ekvivalent". Kao obrazloženje navedeno je da samo artikli navedenog proizvođača odgovaraju uređaju koji Agencija posjeduje te da je više ponuđača moglo ponuditi te artikle.

PREPORUKA 3

Uvažavajući činjenicu da se radi o specifičnim predmetima nabavke, preporučujemo Agenciji da osigura dosljednu primjenu zakonskih odredbi prilikom izrade tehničkih specifikacija, adekvatno dokumentovanje istraživanja tržišta te evaluaciju ponuda shodno zahtjevima iz tenderske dokumentacije u cilju osiguranja efikasnijeg provođenja postupaka i smanjenja rizika od eventualnih žalbi ponuđača.

8. KOMENTARI

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U komentarima nisu dostavljeni novi dokazi niti prezentovane nove činjenice koje bi uticale na izmjenu teksta u Izvještaju, već su samo data obrazloženja koja su nam već bila poznata. U cilju poboljšanja teksta Izvještaja prihvaćene su određene sugestije tehničke prirode.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Uskladi- va- nja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.406.000	26.000	1.432.000	1.357.354	95
Bruto plaće i naknade	828.000		828.000	766.953	93
Naknade troškova zaposlenih	118.000	-2.500	115.500	114.223	99
Putni troškovi	18.000	-3.000	15.000	13.906	93
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	17.000	2.000	19.000	18.036	95
Izdaci za energiju i kom. usluge	60.000	9.000	69.000	67.916	98
Nabavka materijala	170.000	20.500	190.500	184.799	97
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	18.000	-2.500	15.500	14.236	92
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	140.000	-3.000	137.000	135.291	99
Izdaci za osiguranje	8.000	-3.000	5.000	4.796	96
Ugovorene i druge posebne usluge	29.000	8.500	37.500	37.198	99
2. Kapitalni izdaci	450.000	-26.000	424.000	303.182	72
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	450.000	-26.000	424.000	303.182	72
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.856.000	0	1.856.000	1.660.536	89
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
			0		
8. Ukupno (4+5+6+7)	1.856.000	0	1.856.000	1.660.536	89

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 26.02.2021. godine.

Direktor
Radiša Samardžija

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	0	0	
Novčana sredstva			
Kratkoročna potraživanja			
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	2.519.564	2.526.995	100
Stalna sredstva	5.293.692	4.864.301	109
Ispravka vrijednosti	2.774.128	2.337.306	119
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	2.519.564	2.526.995	100
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	2.519.564	2.526.995	100
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	495.026	220.429	225
Kratkoročne tekuće obaveze	145.167	60.362	240
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	78.011	74.452	105
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	271.848	85.615	318
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	2.519.564	2.526.995	100
Izvori sredstava	2.519.564	2.526.995	100
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	3.014.590	2.747.424	110

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 26.02.2021. godine.

Direktor
Radiša Samardžija

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 26.04.2021. godine

Direktor

Radiša Samardžija